

2024

Jaarverslag Seveso en aanwijstrajecten

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag Seveso 2024, waarin we terugblikken op de gezamenlijke inzet van de drie Brabantse veiligheidsregio's op het gebied van industriële veiligheid. Al meer dan tien jaar werken we samen in een sterk en deskundig team dat de grenzen van de individuele regio's overstijgt. Door kennis te bundelen en elkaar te versterken, kunnen we complexe risico's effectief en met hoge kwaliteit aanpakken.

De omgeving waarin Seveso-bedrijven zich begeven is continu in beweging. Veranderende bedrijfsactiviteiten, nieuwe risico's en aangescherpte of nieuwe regelgeving vragen om flexibiliteit en samenwerking. Onze inspectiemethodiek rust op drie pijlers: techniek, organisatie en cultuur. Daarbij speelt het analyseren van gedrag en het omgaan met weerstand een steeds grotere rol. Ook zijn we als veiligheidsregio's bevoegd gezag voor het aanwijzen van bedrijfsbrandweren. Ook dit is een taak die specialistische kennis vereist.

In 2024 hebben we een belangrijke stap gezet met de werving van een nieuwe coördinator, waarmee we de integratie van drie taakvelden verder vormgeven: Seveso, aanwijstrajecten bedrijfsbrandweer en advisering brandveiligheid milieu. Door inzichten tijdig te delen, maken we het voor bevoegd gezag en bedrijven overzichtelijker en effectiever om risico's te beheersen.

Ook in 2025 kijken we kritisch naar onze werkwijze en blijven we ons ontwikkelen richting het risicogericht werken. Als lezer van dit verslag hoop ik dat u een goed beeld krijgt van de inspanningen en resultaten van het afgelopen jaar.

Met vriendelijke groet,

Frank van Krieken

Sectorhoofd Risicobeheersing – Veiligheidsregio Brabant-Noord

Inhoud

Voorwoord.....	2
Inleiding	5
Seveso-toezicht	6
Bedrijfsbrandweer	10
Landelijke werkzaamheden	12
Organisatie en personeel.....	13
Bijlage 1 Overlegstructuren	14

Inleiding

In dit jaarverslag geven we een terugkoppeling van de belangrijkste werkzaamheden welke zijn verricht door het samenwerkingsverband in 2024.

Het team Industriële Veiligheid is in Brabant een samenwerkingsverband van de 3 Brabantse veiligheidsregio's. De hoofdtaken van het team Seveso zijn het uitvoeren van de wettelijke bevoegdheid van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio op het uitvoeren van bedrijfsbrandweertrajecten en het toezicht op de Seveso-bedrijven (voorheen BRZO).

Daarnaast zijn er landelijk afspraken gemaakt over de inspanningsverplichting die Seveso-samenwerkingsverbanden hebben om op landelijk niveau taken uit te voeren welke de taakvelden Bedrijfsbrandweertrajecten, Seveso-toezicht en Advisering Brandveiligheid Milieu ondersteunen.

Seveso-toezicht

Achtergrond

De vergunningverlening en het toezicht op Seveso-inrichtingen vindt zijn grondslag in Europese regelgeving in de Seveso III-richtlijn. Tot 2024 was deze Europese richtlijn in de Nederlandse wetgeving vastgelegd in het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015) en de Regeling risico's zware ongevallen (Rrzo). Op 1 januari 2024 kwamen het Brzo 2015 en het Rrzo te vervallen en werd de Europese Seveso-regelgeving opgenomen in de Omgevingswet (Ow), het Omgevingsbesluit (Ob) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Brzo-bedrijven heten sindsdien Seveso-bedrijven of -inrichtingen.

De op Seveso-inrichtingen van toepassing zijnde regels hebben tot doel:

- preventie van zware ongevallen bij inrichtingen waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn;
- bescherming van het milieu en de gezondheid en veiligheid van werknemers en de bevolking tegen rampen en zware ongevallen;
- beperking van de gevolgen voor de menselijke gezondheid en het milieu als zich een zwaar ongeval voordoet;
- lering trekken uit zware ongevallen;
- internationale uitwisseling van informatie over zware ongevallen.

SEVESO+

In Nederland werken we de Seveso III-richtlijn uit in een samenwerkingsverband. Deze samenwerking door en met de inspectiediensten, veiligheidsregio's, Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), Rijkswaterstaat, waterschappen, Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), Openbaar ministerie (OM) en Staatstoezicht op de Mijnen, wordt landelijk gecoördineerd door het programmabureau SEVESO+. Dit bureau stuurt aan op versterking van de samenwerking tussen de verschillende inspectiediensten. De twee hoofddoelen zijn het werken als één overheid en het creëren van een level playing field voor Seveso-inrichtingen.

In 2024 is de BRZO+-organisatie overgegaan naar de SEVESO+-organisatie en is de kernboodschap 'Veilige industrie, een zaak van ons allen' toegevoegd aan het logo.

Het SEVESO+ organiseert overleg en afstemming op management- en directeurs-niveau tussen de SEVESO+-partners, het zogenaamd MO+ en DO+. In deze overleggen werden de voortgang en de ontwikkelingen op het gebied van het Seveso-toezicht en de LBR en de GIR2.0 besproken en gemonitord. De veiligheidsregio's worden hier vertegenwoordigd door Ron Bouwman (directeur LEC) in het MO+ en Jolanda Trijselaar (directeur VR MWB) in het DO+.

Landelijke Handhavingsstrategie

De gezamenlijke inspectiepartners en het OM hebben samen de landelijke handhavingsstrategie Seveso (LHS) opgesteld om overtredingen van de Seveso-regelgeving effectief te handhaven. In Brabant volgen wij deze strategie. In 2023 is de LHS aangepast aan de terminologie van de Omgevingswet, maar is deze inhoudelijk niet aangepast. In 2024 startte daarnaast een landelijke projectgroep van de gezamenlijke inspectiepartners met een evaluatie en actualisatie van de LHS. Dit leidde in 2024 nog niet tot een actualisatie. Deze moet in 2025 plaatsvinden.

Uitvoering Seveso in Brabant

De uitvoering van de Seveso-taken is georganiseerd in zes, over Nederland verdeelde, Seveso-regio's. Eén van deze regio's is de Seveso-regio Brabant. In deze regio werken de Omgevingsdienst Midden- en West- Brabant (OMWB), de Nederlandse Arbeidsinspectie en de drie Brabantse veiligheidsregio's als inspectiepartners samen bij de uitvoering van Seveso-taken. De waterkwaliteitsbeheerders gaan periodiek mee op inspectie als adviseur van de OMWB.

Zowel op de landelijke tafel als in Brabant zorgen de coördinatoren en managers van de verschillende inspectiediensten voor het vertalen van landelijk beleid naar hun eigen kolom. Daarnaast hebben de Brabantse inspectiepartners overleg over het behalen van de gezamenlijke inspectieplanning en evt. escalatie. Voor de zorgbedrijven beslissen de managers in gezamenlijkheid de (handhavings)strategie. De Veiligheidsregio's worden hierin vertegenwoordigd door Rob Kerste (coördinator) en Dina van der Aart-Bloutis (Management).

Seveso inspecties in 2024

In 2024 hebben we in Brabant voldaan aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit het Seveso III-richtlijn. Hieronder vindt u een samenvatting welke relevant is namens de Brabantse Veiligheidsregio's. Voor een verdieping op de inspecties en overtredingen verwijzen we naar het Jaarverslag Seveso en Rie-4 2024 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant van maart 2025.

In 2024 waren er in totaal 80 Seveso-inrichtingen actief in Noord-Brabant, waarvan 79 inrichtingen vallen onder het bevoegd gezag van de provincie en één bedrijf onder de bevoegdheid van het Rijk. Hiernaast was één bedrijf op basis van de vergunning aangewezen als een Seveso-inrichting, maar de Seveso-installaties om deze milieubelastende activiteit uit te voeren waren nog niet gerealiseerd. Om deze reden kon nog geen Seveso-inspectie worden uitgevoerd. Een ander bedrijf is niet geïnspecteerd, omdat de vergunning voor de Seveso-plichtige activiteiten nog niet was verleend.

In Brabant hebben de uitvoeringspartners sinds 2023 een risicogerichte prioritering toegepast voor de olieopslag stations. Op basis van de risico's worden geselecteerde bedrijven uit deze categorie slechts eenmaal per jaar geïnspecteerd op de Seveso-regelgeving (aangekondigd óf onaangekondigd) en niet tweemaal (aangekondigd en onaangekondigd). In 2024 is deze risicogerichte benadering voortgezet voor de PGS15-opslagbedrijven en de gasfles-vulbedrijven. Door deze risicogerichte programmering kunnen de inspectiediensten gezamenlijk op andere Seveso-inrichtingen de inspectielast intensiveren, waar dit op basis van de risico's nodig blijkt.

Medio 2024 vond een evaluatie plaats van deze werkwijze. De resultaten van een enquête onder de betrokken inspecteurs van alle inspectiepartners zijn besproken in het RMO. Op basis hiervan besloot het RMO de werkwijze voor de gasfles-vulbedrijven en PGS15-opslagbedrijven voort te zetten.

Aangekondigde inspecties

In totaal zijn 80 aangekondigde inspecties uitgevoerd. Het ging om 74 periodieke inspecties, 5 verdiepende of extra inspecties en 1 zogenaamde 'hoofdkantoorinspectie' op het hoofdkantoor elders in Nederland. Bij de 80 aangekondigde inspecties zijn 190 overtredingen van de Seveso-regelgeving geconstateerd.

Vijf bedrijven zijn niet aangekondigd geïnspecteerd, omdat deze conform de risicogerichte benadering in 2024 alleen onaangekondigd zijn bezocht.

Dit betekent dat bij alle actieve Seveso-inrichtingen in Noord-Brabant tenminste éénmaal een veiligheidsinspectie is uitgevoerd in het kader van de Seveso-regelgeving. Hiermee is voldaan aan de wettelijke verplichting.

Onaangekondigde inspecties

Een onaangekondigde inspectie is meestal een relatief korte en visuele inspectie. In 2024 zijn 68 onaangekondigde Seveso-inspecties uitgevoerd. Hierbij zijn 20 overtredingen geconstateerd.

Niet alle Seveso-inrichtingen zijn onaangekondigd geïnspecteerd. Dit komt doordat conform de eerder beschreven risicogerichte aanpak die in 2023 is afgesproken niet alle gasfles-vulbedrijven en PGS15- opslagbedrijven onaangekondigd zijn bezocht.

Hiermee is voldaan aan de circa zeventig inspecties zoals gepland. Twee geplande onaangekondigde inspecties zijn niet uitgevoerd. Bij één bedrijf is de onaangekondigde inspectie vervangen door een aangekondigde verdiepende inspectie in verband met de zorgstatus van het bedrijf. Een andere inspectie was gepland in december en kon door ziekte van een inspecteur niet doorgaan.

Handhaving door Veiligheidsregio's

Welke dienst de handhaving op zich neemt en wat de zwaarte is van de overtreding wordt bepaald op basis van de Landelijke Handhavingsstrategie Seveso inrichtingen. In 2024 zijn er 4 handhavingsacties door de veiligheidsregio's in Brabant ingezet.

Tevens zijn er door inspecteurs van de veiligheidsregio's tientallen overtredingen geconstateerd waarbij de handhavingsactie is ingezet door bevoegd gezag Wabo (OMWB) of Nederlandse Arbeidsinspectie.

Zorgbedrijven

Een Seveso-zorgbedrijf is een bedrijf waarvan het inspectieteam (Seveso-OD, NLA en VR en eventueel de waterkwaliteitsbeheerder als adviseur) verwacht dat met het normale inspectieregime en toezicht en handhaving niet voldoende naleefgedrag wordt bereikt en/of de risico's op zware

ongevallen onvoldoende worden beheerst. Het gaat om bedrijven die om meerdere redenen achterblijven of terugvallen in de naleving.

Wanneer een inspectieteam op basis van vastgestelde criteria dit nodig vindt, stelt zij een zorgnotitie op of wordt een bestaande zorgnotitie aangepast. Voor zorgbedrijven is extra aandacht nodig. Mogelijke interventies zijn extra inspecties, bestuurlijk overleg of een inspectie naar de veiligheidscultuur.

Deze zorgnotities waren ook in 2024 een standaard agendapunt van zowel de regionale coördinatie- als de management-overleggen. In deze overleggen werd besproken welke extra inspanningen nodig waren om de situatie bij het bedrijf te verbeteren. Vaststelling van de zorgnotitie vindt plaats in het RMO. Dit proces verloopt in Noord-Brabant goed en naar tevredenheid. Het RMO coördineert en monitort de aanpak op zorgbedrijven en heeft daarbij door zijn regionale karakter oog voor regionaal maatwerk. Omdat het OM deelneemt aan het RMO is een verbinding tussen bestuurs- en strafrecht aanwezig en kan wanneer nodig snel worden geschakeld in de aanpak. Dit betekent dat de aanpak van deze bedrijven zowel op uitvoerend niveau als op tactisch niveau tussen de partners structureel afstemming krijgt.

Begin 2024 waren vier bedrijven aangewezen als zorgbedrijf: Sabic Innovations Plastics B.V. te Bergen op Zoom, Vendrig Holding B.V. te Someren, Diffutherm B.V. te Hapert en Metabel B.V. te Deurne. Eind 2024 besloot het RMO dat het bedrijf Sabic geen zorgbedrijf meer is voor de Seveso regelgeving.

Bedrijfsbrandweer

Achtergrond

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) geeft het bestuur van de veiligheidsregio de bevoegdheid tot het aanwijzen van bedrijfsbrandweren (artikel 31). Artikel 31 Wvr biedt de veiligheidsregio de mogelijkheid om de verantwoordelijkheid voor bovenmaatse risicoafdekking bij de risicoveroorzaker zelf (de inrichting) neer te leggen. Bij de beoordeling van bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid dient tevens nagegaan te worden of er sprake is van een situatie waarbij het risico uitstijgt boven het risico waarop de overheidsbrandweer normaal gesproken is voorbereid.

Er is sprake van een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid indien er sprake is van:

- Persoonlijk letsel buiten de inrichting, gewonden, doden (acute persoonlijke schade);
- Directe materiele schade buiten de inrichting, beschadigingen aan gebouwen en dergelijke;
- Escalatie (domino) effecten van de brand of het ongeval binnen de inrichting bij niet tijdig ingrijpen.

Om op een structurele en gewaarborgde wijze uitvoering te geven aan de mogelijkheid die de Wvr hierin biedt is door de besturen van de Brabantse veiligheidsregio's het 'Beleid aanwijzing bedrijfsbrandweren' en het 'Beleid toezicht en handhaving Industriële Veiligheid' vastgesteld.

Uitvoering

In 2024 is er gewerkt aan 23 bedrijfsbrandweertrajecten, waarvan er in 2024 10 trajecten zijn afgerond.

Van de 10 afgeronde trajecten hebben er 2 geleid tot een gereviseerde aanwijzing voor een bedrijfsbrandweer. De overige trajecten hebben allemaal meer inzicht in de veiligheidsrisico's opgeleverd en waar nodig mitigerende maatregelen om de kans op en/of de effecten van een ongeval te verkleinen. Hierbij valt te denken aan een wijziging in de milieuvergunning en de realisatie van een VBB-systeem.

In 2024 is gestart met de uitwerking van een quick scan om risicogericht te bepalen voor welke bedrijven we (als eerste) starten met een aanwijstraject. Deze moet nog worden vastgesteld.

Met behulp van inzichten uit de quick scan zijn er in 2024 6 vervoersgebonden inrichtingen geselecteerd welke zijn opgenomen in de planning voor 2024/2025. Voor deze categorie inrichtingen is in 2024 gestart om samen met de bedrijven inzicht en kennis op te doen ten aanzien van mogelijke scenario's om vervolgens te zoeken naar passende maatregelen.

In 2024 liepen twee trajecten voor een spoorwegemplacement met een langere doorlooptijd dan gemiddeld. Deze trajecten zijn eind 2024 nog niet afgerond.

Bedrijven met een bedrijfsbrandweer

In 2024 waren er 13 bedrijven aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig.

• Aspen Oss B.V. - locatie Moleneind	Oss
• Allnex Netherlands B.V.	Bergen op Zoom
• Covestro (Netherlands) B.V.	Waalwijk
• Shell Nederland Chemie locatie Moerdijk	Moerdijk
• SABIC Innovative Plastics B.V.	Bergen op Zoom
• Troy Moerdijk B.V.	Moerdijk
• Frans de Wit B.V.	Moerdijk
• Dr. W. Kolb Nederland B.V.	Moerdijk
• Stolthaven Moerdijk B.V.	Moerdijk
• Afvalstoffen Terminal Moerdijk B.V.	Moerdijk
• AD Productions B.V.	Heijningen
• Selko B.V.	Tilburg
• Packchoice B.V.	Waalwijk (obv Arie-regeling)

Toezicht op naleving aanwijsbeschikking bedrijfsbrandweer

Bij bedrijven die een bedrijfsbrandweer hebben wordt toezicht op de naleving van de aanwijsbeschikking uitgevoerd. Dit gebeurt middels een audit waarin steekproefsgewijs alle onderdelen van de aanwijsbeschikking bedrijfsbrandweer worden bekeken en door het bijwonen van een praktijkoefening.

In 2024 hebben we bij alle bedrijven voldaan aan deze vorm van toezicht.

Landelijke werkzaamheden

Achtergrond

We bevinden ons in een netwerkomgeving met verschillende partners en organiseren ons daarom ook in een netwerk, om onze uitgangspunten optimaal te kunnen realiseren, uitvoeringstaken te bevorderen en ondersteunen en ruimte te creëren voor doorontwikkeling.

Er zijn afspraken gemaakt door de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RDCV) die op 12 april 2019 zijn bekrachtigd met betrekking tot landelijke samenwerking voor kennisopbouw, kennisdeling en realisatie van nieuwe wet- en regelgeving.

Wij werken als Veiligheidsregio's binnen een landelijk netwerk dat zich richt op:

- Vertegenwoordigingsbevoegdheid van de VR-vertegenwoordigers in het Brzo+.
- De beschikbaarheid van capaciteit voor deelname aan Brzo+ projecten en werkzaamheden in het kader van de PGS-beheersorganisatie.
- Impact van de Omgevingswet op de taken van de veiligheidsregio met betrekking tot industriële veiligheid en daarmee samenhangend op de personele capaciteit.
- Kwaliteitscriteria voor toezichthouders en adviseurs van de veiligheidsregio's in het domein industriële veiligheid.

Op basis van de verdeelsleutel die gebaseerd is op het aantal Seveso-bedrijven per samenwerkingsverband moet Brabant 18% van het totaal benodigde aantal uren leveren. Dit betreft tussen de 750 en 1000 uur op jaarbasis. Hier hebben we als drie Brabantse Veiligheidsregio's aan voldaan.

Uitvoering

Het samenwerkingsverband Brabant heeft, op een samenwerkingsverband na, de grootste aantal risicovolle inrichtingen van Nederland. De vraag om onze kennis en kunde voor landelijke wet- en regelgeving en beleid is daarom groot. Medewerkers van de drie Brabantse Veiligheidsregio's hebben in 2024 actief meegewerkt aan het opstellen van 2 PGS-richtlijnen en aan de vraagbaakfunctie voor 1 afgeronde PGS uit 2023.

Eén van onze inspecteurs heeft meegewerkt aan het vormgeven van opleiding en training voor de Landelijke Inspectie Methodiek voor Seveso-inspecteurs.

Daarnaast is er veelvuldig meegewerkt aan kennisontwikkeling en doorvertaling naar regionaal beleid op het gebied van bedrijfsbrandweer, Seveso en brandveiligheid milieu.

Incidentonderzoek

In 2024 zijn er binnen het samenwerkingsverband 2 incidentonderzoeken uitgevoerd, één n.a.v. een brand bij een Seveso inrichting en één n.a.v. een aanrijding op een emplacement. Beide onderzoeken hebben nieuwe inzichten opgeleverd voor zowel overheid als inrichtingen.

Organisatie en personeel

We zijn 2024 begonnen met drie nieuwe medewerkers die nog niet volledig inzetbaar waren. Zij hebben alle drie in de loop van 2024, naast de verplichte opleidingen voor een Seveso-inspecteur, opbouwend in zwaarte en tijd inspectietaken opgepakt.

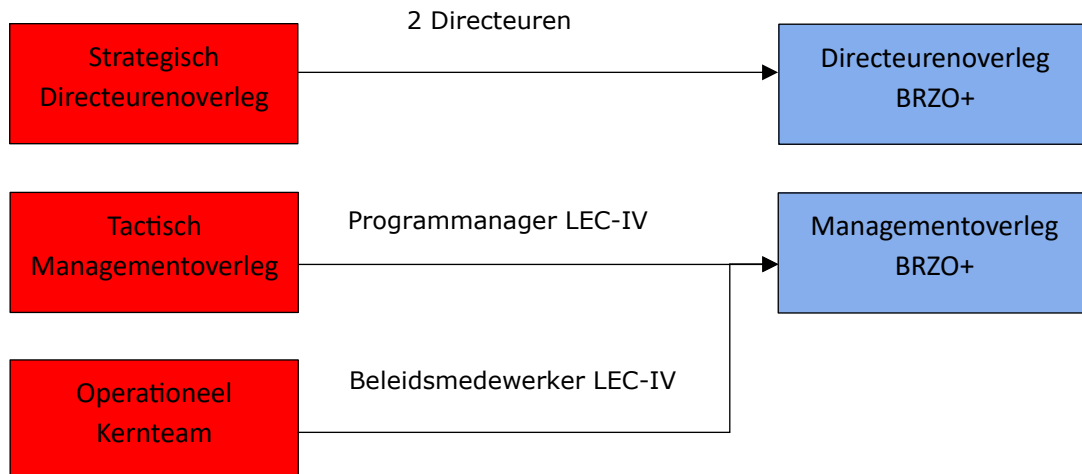
Vanaf Q3 2024 heeft er een overdracht plaatsgevonden van coördinator zodat met het pensioen van de vorige coördinator in januari 2025 de overgang vloeiend zou verlopen.

Het jaar 2024 is afgesloten met het vullen van de laatste vacatures op het Seveso-team.

Bijlage 1 Overlegstructuren

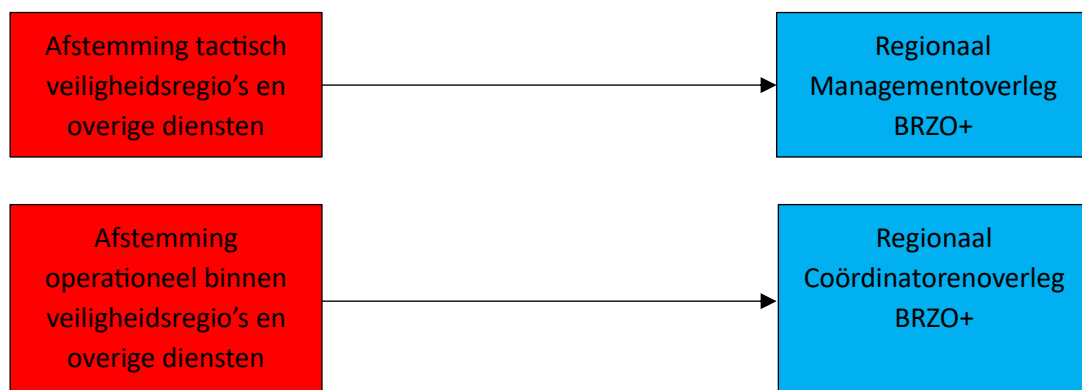
Netwerk in de multidisciplinaire omgeving

Het netwerk IV is op drie niveaus verbonden aan de overlegstructuur binnen Brzo+.

Netwerk in de multidisciplinaire omgeving per landsdeel

Binnen de landsdelen is er afstemming tussen de regio's op de drie niveaus. Dit gaat over de VTH-taken op het gebied van industriële veiligheid. Binnen elke afzonderlijke veiligheidsregio zal ook de verbinding vorm krijgen tussen risicobeheersing (pro-actie, preventie) en de schakels voorbereiding, repressie en nazorg. De veiligheidsregio's worden vertegenwoordigd in het regionaal managementoverleg en het regionaal coördinatorenoverleg BRZO+.

Organisatie netwerk IV

